

**Trogodišnji strateški plan za djecu Grada Varaždina za
razdoblje 2024.-2026.**

Veljača, 2024.

Sadržaj

Uvodna riječ predsjednika Koordinacijskog odbora	3
1. Uvod i metodologija.....	4
2. Analiza postojećeg stanja po programskim područjima	5
2.1. Sigurnost djece	5
2.2. Zdravlje djece	6
2.3. Odgoj i obrazovanje djece.....	7
2.4. Socijalna skrb i socijalne politike za djecu i obitelj.....	8
2.5. Kultura, sport i slobodno vrijeme	10
2.6. Dječja participacija.....	11
2.7. Ekologija i održivi razvoj	12
3. Strateški okvir po programskim područjima	12
3.1. Sigurnost djece	13
3.2. Zdravlje djece	14
3.3. Odgoj i obrazovanje djece.....	15
3.4. Socijalna skrb i socijalne politike za djecu i obitelj.....	16
3.5. Kultura, sport i slobodno vrijeme	18
3.6. Dječja participacija.....	19
3.7. Ekologija i održivi razvoj	20
4. Upravljanje provedbom, izvještavanje i vidljivost	20

Uvodna riječ predsjednika Koordinacijskog odbora Programa „Grad Varaždin–prijatelj djece“

Poštovane sugrađanke i sugrađani,

Sa zadovoljstvom Vam predstavljamo trogodišnji strateški plan Grada Varaždina za djecu našeg grada.

Ovaj strateški plan predstavlja temeljni okvir naše predanosti u stvaranju poticajnog i sigurnog okruženja za rast i razvoj naše djece. Strateški plan za djecu Grada Varaždina je usklađen s općim ciljevima Grada Varaždina kako bi se ostvarila sveobuhvatna vizija zajedničkog razvoja.

Strateški plan čini sastavni dio šireg niza inicijativa usmjerenih ka unapređenju kvalitete života za sve naše male sugrađane. To je prvi dokument ovog tipa u Gradu Varaždinu, ali i u Republici Hrvatskoj. Grad Varaždin već sada puno ulaže u djecu, a bio je i jedan od prvih gradova koji je 2005. godine dobio počasnu titulu „Grad – prijatelj djece“, te je ovaj dokument nastavak takvog usmjerenja.

Iznimno smo ponosni da je u izradi ovog dokumenta došlo do uključivanja različitih sektora te da je on nastao na zaista participativan način. Ovom prilikom želimo zahvaliti svim dionicima koji su sudjelovali u njegovoj izradi kroz dostavu podataka, raspravama na sjednicama te završnim sugestijama i doradama. U našem daljnjem radu i u suradnji sa zajednicom, kroz ovaj dokument fokusirat ćemo se na ključna područja kako bismo osigurali sretno i zdravo djetinjstvo za sve naše najmlađe sugrađane. Ovaj trogodišnji dokument je vrlo sveobuhvatan te se dotiče svih ključnih područja za djecu: sigurnost, zdravlje, odgoj i obrazovanje, socijalne politike, kultura, sport, slobodno vrijeme, dječja participacija i ekologija. Na temelju uvida u postojeće stanje i prepoznate potrebe, njime su sad identificirane konkretne mjere za napredak usluga i prilika za djecu.

Stoga se radujemo ostvarenju svakog novog projekta i akcije na temelju ovog dokumenta, a koji će našem gradu dati dodatnu vrijednost pružajući djeci kvalitetne prilike za razvoj uz poticanje njihove inkluzivnosti i podržavajući njihovu budućnost.

Predsjednik Koordinacijskog odbora Programa „Grad Varaždin–prijatelj djece“

Miroslav Marković

zamjenik gradonačelnika Grada Varaždina

1. Uvod i metodologija

Ovo je prvi zasebni strateški dokument usmjeren unaprjeđenju prava i usluga za djecu na području Grada Varaždina. Proces ovog strateškog planiranja vezan je uz formalnu obvezu Grada Varaždina u svrhu obnove svoje titule „Grad-prijatelj djece“, ali istovremeno potaknut i činjenicom da se pitanje javnih politika za djecu po prvi puta sveobuhvatno analizira i planira za budućnost. Navedeni proces strateškog planiranja odvijao se krajem 2023. godine te se odnosi na trogodišnji period od 2024. godine do kraja 2026. godine.

Radnu skupina za izradu ovog dokumenta činili su članovi Koordinacijskog odbora Programa „Grad Varaždin-prijatelj djece“ koji je imenovan u rujnu 2023. godine s ciljem poticanja, usklađivanja i provođenja mogućih aktivnosti prema programskim područjima. Odbor broji 23 članica i članova, uključujući predstavnike Grada Varaždina, Društva „Naša djeca“ Varaždin, predstavnike predškolskih i osnovnoškolskih ustanova, Glazbene škole Varaždin, Centra za odgoj i obrazovanje „Tomislav Špoljar“ Varaždin, Gradskog društva Crvenog križa Varaždin (GDCK), predstavnika policije, Pučkog otvorenog učilišta Varaždin (POU), pedijatra i liječnika opće/obiteljske medicine, Zajednice sportskih udruga Grada Varaždina, Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije, Obiteljskog centra Varaždin, Doma za žrtve obiteljskog nasilja „Utočište Sv. Nikola“ Varaždin, Hrvatskog narodnog kazališta u Varaždinu (HNK), Gradskog muzeja Varaždin, Gradske knjižnice i čitaonice „Metel Ožegović“ Varaždin te predstavnike medija. U zadnjoj fazi izrade, dokument je stavljen na javno savjetovanje.

Proces ovog strateškog planiranja definiran je „Priručnikom o provedbi Programa Gradovi i općine – prijatelji djece“ te su kroz njega zadana dva povezana cilja:

1. **Analiza ostvarivanja prava djece u gradu u odnosu na programska područja**¹ kroz koju su evidentirane i opisane postojeće usluge, programi, aktivnosti i sadržaji te procjena potreba,
2. **Definiranje strateških ciljeva i mjera, uz izvore financiranja.**

Proces pripreme ovog strateškog dokumenta bio je organiziran kroz tri sjednice Koordinacijskog odbora za razradu pojedinih elemenata ovog dokumenta, uz dodatnu pisanu komunikaciju, razmjenu dokumenata, sugestija te izmjena i dopuna. Stručnu podršku u ovom procesu strateškog planiranja pružala je tvrtka MAP Savjetovanja d.o.o. Uoči prve sjednice za potrebe ovog strateškog planiranja, svi članovi Koordinacijskog odbora bili su pozvani da ispune **Obrazac** kojim se željelo **mapirati postojeće usluge, programe, aktivnosti i sadržaje prema 7 programskih područja**. S obzirom na djelokrug rada pojedine organizacije ili tijela u Koordinacijskom odboru, članovi su identificirali postojeće stanje u programskim područjima za koja su nadležni u redovnom radu te dali početne sugestije za određene novo prepoznate potrebe važne za ovaj proces strateškog planiranja. **Na prvoj sjednici**, na temelju dostavljenih obrazaca, predstavljen je prikaz podataka iz obrazaca oko postojećih usluga i programa prema svim programskim područjima te se povela zajednička rasprava o jakostima i slabostima trenutnog stanja. **Druga i treća sjednica** su bile radioničkog tipa gdje se na temelju inicijalne rasprave s prve sjednice te uvidom u upisane potrebe kroz dostavljene obrasce raspravljalo o razradi konkretnih strateških mjera, uključujući opis mjere, aktivnosti, nadležnost za provođenje te izvore financiranja.

¹ 1. Sigurnost djece, 2. Zdravlje djece, 3. Odgoj i obrazovanje djece, 4. Socijalna skrb i socijalne politike za djecu i obitelj, 5. Kultura, sport i slobodno vrijeme, 6. Dječja participacija, 7. Ekologija i održivi razvoj.

Istovremeno, cijeli proces se vodio usklađivanjem s obveznim i dodatnim kriterijima Programa Gradovi i općine – prijatelji djece.

U skladu s prezentiranim ciljevima ovog dokumenta, u nastavku je u prvom dijelu dan prikaz analize postojećeg stanja po programskim područjima, zatim slijedi središnji dio dokumenta s pregledom strateških mjera s razradom. Završni dio dokumenta donosi model poticanja provedbe, predviđeni oblik izvještavanja, kao i opis horizontalne mjere jačanja vidljivosti.

2. Analiza postojećeg stanja po programskim područjima

U nastavku je prikaz postojećih usluga, programa i aktivnosti za djecu po 7 programskih područja. Navedeni prikaz pripremljen je na temelju doprinosa članova Koordinacijskog odbora u formi pisanih obrazaca, dodatne zajedničke rasprave na održanim sjednicama strateškog planiranja te javno dostupnih izvora.

2.1. Sigurnost djece

U dijelu sigurnosti djece u smislu infrastrukture, prema podacima **Grada Varaždina**, postoji 51 dječje igralište na kojima se od strane trgovačkog društva Parkovi d.o.o. Varaždin vrši kontinuirani nadzor ispravnosti sprava, te se prilikom uočavanja nepravilnosti odmah pristupa popravku igrala, sprava i zamijeni neodgovarajućih dijelova. Na području Grada Varaždina djeluje 8 osnovnih škola, Centar za odgoj i obrazovanje „Tomislav Špoljar“ te 18 objekata vrtića (gradskih i privatnih) u sklopu kojih se poduzimaju mjere kako bi se povećala sigurnost djece – uvođenje mjera za smirivanje prometa ugradnjom uzdignutih ploha, dodatnog osvjjetljivanja, pojačane vertikalne i horizontalne prometne signalizacije, angažiranje jedinice prometne mladeži u „kritičnim vremenima“. Uz pohvale škola za unaprjeđenja prometne signalizacije, izdvajaju se još uvijek određene otvorene potrebe sigurnosti u prometu.

Grad Varaždin, prvi je grad u Hrvatskoj koji je 2004. godine konstituirao Vijeće za prevenciju kriminaliteta Grada Varaždina. 2016. godine realiziran je projekt video nadzora javnih površina kroz koji je instalirano 20 kamera na lokacijama koje pokrivaju javne površine s ciljem povećanja sigurnosti. Jedna od lokacija koja je s aspekta sigurnosti djece/mladih veoma bitna je prostor Parka mladih koji je u sustavu video nadzora javnih površina Grada. Grad Varaždin također financira rad Info centra za prevenciju za potrebe MUP-a čije su osnovne smjernice rada: prevencija, sigurnost i samozaštita.

MUP u dječjim vrtićima provodi kratke radionice na temu sigurnog ponašanja u prometu gdje se ovisno o dobi uči osnovnim pravilima prometnih propisa za pješake. Na početku školske godine provodi se nacionalna akcija „Poštujte naše znakove“ za učenike prvih razreda osnovnih škola na temu sigurnog ponašanja u prometu i osnovnim pravilima prometnih propisa za pješake

Gradsko društvo Crvenog križa Varaždin svojim programima također doprinosi sigurnosti djece koje su usmjerene različitim dobnim skupinama i sigurnosnim temama, uključujući sljedeće:

- Edukacije učenika o izvanrednim situacijama – kako se pripremiti i kako postupiti za vrijeme prirodnih katastrofa,
- Djeca predškolske dobi – radionica „3,2,1, potres!“ – djeca na zanimljiv način kroz ples i igru uče kako se ponašati za vrijeme potresa,

- Učenici nižih razreda – radionica „Pazi, potres!“ kako bi učenici naučili tehnike smirivanja te identificirali sigurna mjesta u prostoru,
- Učenici viših razreda – radionica „Sigurni i spremni: kako se pripremiti za krizne situacije“ ima za cilj pripremiti učenike za izvanredne situacije i upoznati učenike s pripremom kompleta za katastrofe,
- Učenici 1. razreda srednje škole – radionica „Pripreмимо se“ sadrži pripremu kompleta za izvanredne situacije, identifikaciju i procjenu sigurnog mjesta,
- Kodeksi sigurnosti na vodi – radionice za učenike 3. i/ili 4. razreda osnovnih škola te radionice na bazenu i gradskom kupalištu, kojima je cilj upozoriti učenike na opasnosti te ih upoznati s pravilnim i sigurnim ponašanjem u blizini vodenih površina.

Dječji vrtići i škole iskazuju interes za navedene radionice, budući da sam sadržaj radionica (pripreme za katastrofe i sigurnost u blizini voda) nije dio redovitih predmetnih kurikuluma.

Potrebe koje su izrađene od članova Koordinacijskog odbora u području sigurnosti bile su predmet rasprave o prikladnim mjerama i odnose se na daljnji rad u dijelu sigurnosti djece u prometu te sigurnosti na dječjim igralištima, uz nastavak i širenje obuhvata postojećih drugih programa u području sigurnosti.

2.2. Zdravlje djece

U dijelu zdravlja djece, uz redovnu zdravstvenu zaštitu, na razini pedijataru i liječnika opće/obiteljske medicine, provode se različiti dodatni programi i aktivnosti.

Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije u sadašnjem radu provodi sljedeće aktivnosti:

- Nacionalni preventivni program „Živjeti zdravo – modul spolno i reproduktivno zdravlje“ – obuhvaćeni svi učenici 3. razreda srednje škole s područja grada i županije edukacijom o spolno prenosivim bolestima i kontracepciji, menstrualnom ciklusu i anatomiji i fiziologiji muškog i ženskog reproduktivnog sustava,
- „Cardiab protect“ – prevencija kroničnih nezaraznih bolesti usvajanjem zdravog životnog stila – prevencija debljine, dijabetesa, kardiovaskularnih bolesti, poremećaja u prehrani i dr.,
- Savjetovalište za prevenciju rizika povezanih s prehranom i životnim stilom; radionice i predavanja na temu pravilne prehrane i tjelovježbe,
- Promicanje zdravog doručka,
- Promicanje tjelesne aktivnosti – edukacija o tehnikama nordijskog hodanja,
- Cijepljenje protiv HPV-a i preventivni programi djelatnosti školske medicine,
- „Mali i zdravi“ – projekt promicanja psihofizičkog zdravlja predškolske djece u suradnji s dječjim vrtićima metodom poučne zdravstveno odgojne priče/radionice, uz lutke i slikovnice kao didaktičkih pomagala.

Gradsko društvo Crvenog križa Varaždin također je programski usmjereno na teme u području zdravlja, kroz sljedeće formate:

- Radionice o pružanju prve pomoći – poticanje učenika na odgovorno ponašanje, pozitivan i tolerantan odnos prema drugima i uzajamno pomaganje, kao i upoznavanje učenika s vještinama pružanja prve pomoći. Djeca pozitivno reagiraju na radionice, a ovakav tip pedagoških radionica na području Grada Varaždina provodi samo Gradsko društvo Crvenog križa Varaždin, a potrebe

zajednice su velike, čemu u prilog ide činjenica da je 2022. godine u radionicama ove vrste sudjelovalo više od 1200 djece.

- Radionica „Prva pomoć, upomoć!“ – provodi se u dječjim vrtićima s djecom predškolske dobi, a djecu posebno razveseli maskota Mede Jurice koji pokazuje kako pravilno pružati prvu pomoć.
- Radionica „Sigurno u školu s Medom Juricom“ provodi stručna djelatnica Gradskog društva Crvenog križa Varaždin u suradnji s policijskim službenikom za prevenciju na početku školske godine za učenike prvih razreda svih osnovnih škola na području grada Varaždina.
- Radionica „Naučite prvu pomoć zbog onih koje volite“ – radionica za 7. razrede u kojoj učenici stječu osnovne vještine pružanja prve pomoći, uče kako ispravno postupiti u kritičnim situacijama i nekome spasiti život.
- Radionica „Prva pomoć spašava život“ – namijenjena je učenicima srednjih škola sa svrhom podizanja svijesti mladih o važnosti stjecanja znanja i vještina pružanja neodgodive prve pomoći u svakodnevnom životu te razvoj empatije.

Uz to, u svim objektima Dječjeg vrtića „Varaždin“ primijenjen je i uveden „Healthy meal standard“ – certificirani sustav zdrave vrtićke prehrane te se provode radionice za djecu o dentalnoj higijeni i radionice za djecu o važnosti tjelesnog vježbanja.

Od listopada 2023. godine, na VII. osnovnoj školi Varaždin provodi se pilot projekt „Odrasli pojma nemaju što djeca u srca spremaju“ s ciljem poboljšanja kvalitete mentalnog zdravlja učenika viših razreda kroz edukaciju i osnaživanje učitelja i nastavnika o važnosti mentalnog zdravlja i tehnikama rada s djecom i mladima te edukaciju učenika i njihovih roditelja o važnosti mentalnog zdravlja te osnaživanja te gdje se mogu javiti za pomoć.

Potrebe koje su izrađene od članova Koordinacijskog odbora u području zdravlja djece bile su predmet rasprave o prikladnim mjerama i odnose se na potrebe intenzivnije zaštite mentalnog zdravlja djece i mladih, prevenciju pretilosti, smanjenje poremećaja prehrane, savjetovanje o reproduktivnom zdravlju adolescenata i trudnih maloljetnica. Kao strukturni izazov, snažno je prepoznat manjak stručnjaka različitih profila za ostvarenje navedenih potreba.

2.3. Odgoj i obrazovanje djece

U Gradu Varaždinu djeluje ukupno 18 objekata dječjih vrtića (Dječji vrtić „Varaždin“ u 8 objekata te 10 privatnih dječjih vrtića), 7 osnovnih škola čiji je osnivač Grad Varaždin i Katolička osnovna škola „Sv. Uršula“ koji provode program osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja te Centar za odgoj i obrazovanje „Tomislav Špoljar“ namijenjen djeci i mladima s teškoćama u razvoju.

Grad Varaždin sufinancira djelatnost predškolskog odgoja u dječjim vrtićima kojima nije osnivač u omjeru od 63% do 89% ekonomske cijene, dok razliku plaćaju roditelji korisnika dječjeg vrtića. Uz redovni program, na razini pojedinih vrtića dostupna je i ponuda kraćih programa koje roditelji dodatno plaćaju kao nadstandard. Za predškolsku djecu, Društvo „Naša djeca“ Varaždin organizira igraonicu predškole i igraonicu za djecu od 3 do 5 godina.

U dijelu osnovnih škola, uz redovni program, organizirana je dopunska i dodatna nastava iz gotovo svih nastavnih predmeta te brojne izvannastavne aktivnosti za učenike razredne i predmetne nastave (sportske aktivnosti, obrazovne aktivnosti, aktivnosti umjetničkog i kreativnog izražavanja, dječji forumi, građanski odgoj..), besplatna prehrana, besplatni prijevoz i drugo. Nudi se i izborna nastava stranih jezika, informatike, vjeronauka i građanskog odgoja. Učenicima od 1. do 4. razreda nudi se mogućnost pohađanja besplatnog produženog boravka. Na području Grada Varaždina, djeluje i Glazbena škola, za

učenike od 4–24 godine, koja svake godine bilježi sve veći interes djece osnovnoškolskog i srednjoškolskog uzrasta.

Pučko otvoreno učilište Varaždin u dijelu programa za djecu i mlade provodi Junior akademiju – financijska pismenost za djecu od 4. do 7. razreda osnovnih škola.

Potrebe koje su izrađene od članova Koordinacijskog odbora u području odgoja i obrazovanja bile su predmet rasprave o prikladnim mjerama i odnose se na širenje nadstandarda, bolju povezanost vrtića i škole za lakši prijelaz djece iz vrtića u školu kroz zajedničke susrete odgojitelja, učitelja i stručnih suradnika, uređenje vanjskih prostora škole za proširivanje nastave i aktivnosti na otvorenom, veća dostupnost raznih organiziranih aktivnosti slobodnog vremena za djecu iz obitelji slabijeg socijalnog statusa, uspostavu “mobilnih timovima” stručnjaka edukacijsko rehabilitacijskog profila koji bi obilazili osnovne škole koje nemaju zaposlene stručnjake tog profila i pružali učiteljima i stručnim suradnicima podršku u smislu dijagnostike, savjetovanja i rada s djecom s teškoćama u razvoju, savjetodavni rad s roditeljima u slučaju kada se ne znaju nositi s izazovima odrastanja svoje djece te promocija i popularizacija obrtničkih zanimanja među djecom.

2.4. Socijalna skrb i socijalne politike za djecu i obitelj

U studenom 2021. godine, **Grad Varaždin** osigurao je sredstva za socijalnu uslugu rane razvojne podrške za djecu od 0–7 godine koja imaju prebivalište na području Grada Varaždina. Iako je riječ o socijalnoj usluzi na temelju Zakona o socijalnoj skrbi te je stoga ista u nadležnosti nacionalne razine, Grad Varaždin tu je uslugu odlučio proširiti te svako dijete s područja Grada Varaždina ima još do maksimalno 6 usluga na teret Grada Varaždina. Mjesečno se provodi oko 80 sati individualnog tretmana rane razvojne podrške, a u prosjeku je 20–tak djece uključeno u tretman koji Grad Varaždin financira u cijelosti.

Od 2006. uvedena je mjera jednokratne donacije za novorođeno dijete u sklopu demografske politike Grada Varaždina kroz koju se kroz godine povećavala jednokratna naknada za svako novorođeno dijete: u 2021. godini 2000,00 kn/265,45 EUR, u 2022. godini 666,00 EUR, u 2023. godini 1.000,00 EUR). Od 2016. uveden i novi program „Dječje božićnice“ kojima se povodom božićnih blagdana djeci do 17. godine isplaćuju božićnice koje su se kroz godine povećavale: u 2021. godini 120,00 kn/15,93 EUR, u 2022. godini 150,00 kn/19,91 EUR, u 2023. godini 20,00 EUR).

Grad Varaždin financira ljetovanje i „Školu u prirodi“ za djecu slabijeg imovinskog stanja u Dječjem odmaralištu „Varaždin“ na otoku Rabu koje je u vlasništvu Grada Varaždina. Povodom božićnih blagdana, svake godine organizira se prigodno darivanje i predstava za djecu do 12 godina socijalno ugroženog statusa, prema popisu Područnog ureda za socijalni rad Varaždin, a radi se o djeci korisnika Zajamčene minimalne naknade i udomljenoj djeci.

U 2024. godini, Grad Varaždin uveo je novu mjeru za djecu, podmirivanje troškova smještaja pratnje djeci na liječenju u Općoj bolnici Varaždin. Grad Varaždin na mjesečnoj bazi Općoj bolnici Varaždin podmiruje troškove smještaja roditelja ili skrbnika djece, koji su pratnja djeci u Općoj bolnici Varaždin, a čiji smještaj ne pokriva HZZO putem uputnice. Uvjet je također da dijete ima prebivalište na području grada Varaždina. Troškovi smještaja pratnje u varaždinskoj bolnici sada iznose nešto više od 26 EUR po danu. Podmirivanjem tih troškova Grad Varaždin nastoji olakšati situaciju u kojoj se nađu roditelji zbog hospitalizacije njihove djece. Dio je to već uvedenih mjera kojima se ostvaruje nadstandard uvjeta za roditelje i djecu u Varaždinu. Uz osiguranje zdrave prehrane u vrtićima i školama, besplatni produženi

boravak i psihološku pomoć, Grad Varaždin će i nadalje svojim mjerama nastojati voditi aktivnu pronatalitetnu politiku te uvažavati zahtjeve i potrebe roditelja i njihove djece.

Dom za žrtve obiteljskog nasilja „Utočište Sv. Nikola“ Varaždin djeci koja su kod njih smještena pruža pomoć pri svladavanju nastavnog gradiva, pomoć pri strukturiranju slobodnog vremena kroz radionice (likovne, sportske, igranje društvenih igara i sl.), kao i pružanje psihološke pomoći prema potrebi.

Važno područje djelovanja je i prevencija ovisnosti koju provodi više dionika.

Programi **Gradskog društva Crvenog križa Varaždin** uključuju sljedeće:

- Radionica „Koje su opasnosti?“ bavi se temom ovisnosti o alkoholnim i energetskim pićima te nikotinskim proizvodima, a namijenjena je učenicima 4. i 5. razreda,
- Radionica „Je li sve samo igra?“ – obrađuje temu ovisnosti o ekranima i kockanju i namijenjena je učenicima 5. razreda,
- Radionica „Piti ili ne piti – pitanje je sad?“ s temom prevencije ovisnosti o energetskim i alkoholnim pićima uz praktični dio upotrebe tzv. „pijanih naočala“ – radionicu provodi stručna djelatnica GDCK Varaždin, u suradnji s policijskim službenikom za prevenciju i namijenjena je za učenike 8. razreda,
- Radionica „Imaj stav, budi zdrav!“ namijenjena je učenicima 8. razreda. Cilj radionice jest osvijestiti učenike o štetnim posljedicama konzumacije alkoholnih pića, duhanskih proizvoda i droga. Uz navedeno, kroz radionicu se obrađuju teme samopouzdanja i samopoštovanja s ciljem razvoja asertivnosti i sprječavanja konzumacije opojnih sredstava.

MUP također nudi niz aktivnosti i radionica vezano na prevenciju zdravlja u smislu štetnosti (i kažnjivosti) konzumiranja opojnih sredstava.

Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije ima dva programa vezano uz ovisnost:

- Škola nepušenja – 5-dnevni tečaj odvikavanja od pušenja,
- Projekt prevencija ovisnosti o alkoholu, kockanju i novim tehnologijama – klub apstinenata od alkohola (KLA), grupa za kockanje (KLOK), psiho-edukacijske radionice po kognitivno bihevioralnom modelu (KBT grupe), edukativne predstave i dr. aktivnosti zaštite mentalnog zdravlja i prevencije ovisnosti.

Škole također izvještavaju o školskim preventivnim programima suzbijanja ovisnosti kojeg provode pedagoginja i učitelji škole u suradnji s Zavodom za socijalni rad – PU Varaždin, Gradskim društvom Crvenog križa Varaždin, Obiteljskim centrom Varaždin i Zavodom za javno zdravstvo Varaždinske županije.

Društvo „Naša djeca“ Varaždin, Dječji vrtić „Varaždin“ i Obiteljski centar Varaždin provode radionice za podršku roditeljstvu „Rastimo zajedno“ te klub očeva „Rastimo zajedno“. Društvo „Naša djeca“ Varaždin provodi i terapiju igrom. Obiteljski centar provodi Školu za roditelje, edukaciju potencijalnih posvojitelja, savjetovanje, psihosocijalno savjetovanje, psihosocijalni tretman maloljetnika, psihosocijalni tretman kao prevenciju nasilja u obitelji, medijaciju u postupku razvoda braka i logopedski tretman.

Potrebe koje su izrađene od članova Koordinacijskog odbora u području socijalne skrbi te su bile predmet rasprave o prikladnim mjerama, odnose se na daljnji razvoj i širenje socijalnih usluga s posebnim naglaskom na veći obuhvat djece s teškoćama u razvoju u pružanju besplatnih usluga rane razvojne podrške, zatim daljnji rad na prevenciji ovisnosti, s naglaskom na nove oblike ovisnosti kao što su

Internet, društvene mreže, energetska pića, prevencija nasilja nad i među djecom, prihvaćanje različitosti.

2.5. Kultura, sport i slobodno vrijeme

U području kulture, sporta i slobodnog vremena, aktivnosti provodi najveći broj dionika.

Gradska knjižnica i čitaonica „Metel Ožegović“ Varaždin nudi besplatan upis učenika prvih razreda osnovnih škola s područja Grada Varaždina, besplatnu školu engleskog jezika za članove dječjeg odjela, susrete s književnicima, likovne radionice, organizirane posjete i dr.

Gradski muzej Varaždin već više od 10 godina sustavno provodi edukacijski programi "MIŠ – Muzej i škola" kroz niz edukacijskih, likovnih, zabavnih i kreativnih aktivnosti kroz koje učenici osnovnih i srednjih škola mogu naučiti mnogo o kulturnoj i povijesnoj baštini grada Varaždina i šire. Traje cijelu školsku godinu i obuhvaća individualni i grupni posjet stalnim postavama i povremenim izložbama, razgled izložbenih postava uz vodstvo stručnjaka, tematska predavanja, tematske edukacijsko-kreativne radionice, igraonice. Učenici koriste sadržaje uz odgovarajuće iskaznice, koje za varaždinske osnovne škole sufinancira Grad Varaždin, dok učenici varaždinskih srednjih te osnovnih škola u Varaždinskoj županiji sami financiraju kupnju ulaznice (uz povoljne popuste ako su u program uključeni svi učenici škole). Uz to, Muzej organizira predavanja, radionice, likovne natječaje i drugo.

Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu organizira Kazališni studio mladih namijenjen polaznicima osnovnoškolske, srednjoškolske i studentske dobi te mlađim odraslima gdje kroz igru i zanimljive i atraktivne oblike grupnog i individualnog dramskog rada stječu kazališnu kulturu i upoznaju funkcioniranje kazališnog medija, razvijaju verbalno izražavanje, imaginaciju, opažanje, osjetilnost i izražajnost, smisao za stvaralačko zajedništvo, timski rad te za osobno javno nastupanje. Posljednjih godina posvećenost se pridaje kreiranju radionica primijenjenog kazališta namijenjenih tzv. „nevidljivoj publici“ s ciljem integriranja manjinskih skupina u kulturne politike grada Varaždina.

Pučko otvoreno učilište Varaždin nudi ljetne besplatne radionice za djecu vezano uz teme iz područja prirodoslovnih i društvenih znanosti.

U dijelu sporta, aktivnosti organizira **Zajednica sportskih udruga Grada Varaždina**, što između ostalog uključuje Olimpijski festival dječjih vrtića Grada Varaždina kao najposjećeniji sportski događaj na Sportskom centru „Sloboda“. Dječji olimpijski tjedan započinje likovnom radionicom na neku aktualnu sportsku temu. Nastavlja se višebojem na teniskim terenima Teniskog kluba „Varteks“, zatim djeca na Gradskim bazenima „Varaždin“ imaju provjeru znanja plivanja, potom u sklopu Sportskog centra u Graberju pokazuju spretnost vožnje biciklom. Završnica Olimpijskog festivala dječjih vrtića Grada Varaždina održava se na Sportskom centru „Sloboda“, uz sudjelovanje 600-tinjak djece vrtićke dobi iz dječjih vrtića s područja grada Varaždina i pratnju oko 180 odgojiteljica. Djeca se natječu u atletskim disciplinama – trčanje 50 metara, skok u dalj, bacanje loptice i štafeta 4x25 metara, te nogometu za djevojčice i dječake. Za vrijeme školskih praznika provodi se Zimski sportski višeboj koji je osmišljen kao desetodnevno provođenje zimskog odmora za učenice i učenike od 3. do 7. razreda, ljetni sportski višeboj koji osnovnoškolcima omogućava besplatne sportske aktivnosti na vanjskim i unutarnjim terenima Sportskog centra u Graberju, Kupalištu „Drava“ i Dravskoj park šumi.

Društvo „Naša djeca“ Varaždin, uz već spomenutu igraonicu predškole i igraonice za djecu od 3. do 5. godina, nudi i likovne radionice, glazbene radionice (radionica sviranja gitare, bubnjeva, sintesajzera, radionica pjevanja „Mali slavuji“), plesne radionice (plesna radionica Takt, radionica ritmike i baleta i

plesna radionica i igraonica), zatim plesni kamp, festival igranja, dječji tjedan te prigodna obilježavanja datuma i blagdana (Sv. Nikola, Božić, Uskrs, Dan planete Zemlja, Veliko srce Varaždina i dr.).

Gradsko društvo Crvenog križa Varaždin kroz Klub mladih organizira aktivnosti za djecu i mlade s ciljem kvalitetnog provođenja slobodnog vremena. Klub organizira volonterske akcije, edukativna predavanja i radionice, obilježavanje prigodnih dana, promociju zdravog načina života i dr.

Potrebe koje su izrađene od članova Koordinacijskog odbora u području kulture, sporta i slobodnog vremena te su bile predmet rasprave o prikladnim mjerama odnose se na uvođenje ponude novih kraćih programa (ples, tradicijska kultura, glazba...), osiguranja javnog prostora za nastupe djece i mladih, za djecu iz prigradskih naselja osiguranje besplatnog dolaska i odlaska na kulturne i sportske programe, približavanje i promoviranje volonterskih programa populaciji djece i mladih koji često ne znaju kome se mogu obratiti i koja su prava volontera, dok istovremeno neke organizacije civilnog društva također nemaju potrebne kompetencije za razvoj volonterskih programa i nisu upoznate s pravima i obavezama.

2.6. Dječja participacija

Od 2022. **Grad Varaždin** provodi projekt Dječji participativni proračun Grada Varaždina s ciljem jačanja dječje uključenosti u donošenje odluka, aktivno sudjelovanje djece u kreiranju i provedbi proračuna, razvoj suradnje i dijaloga te direktno zadovoljavanje potreba djece u zajednici na njihov prijedlog (razrada, bodovanje i provedba). Prijedlog projektne aktivnosti/projekta mogu podnijeti:

- djeca do 15 godina s prebivalištem na području Grada Varaždina,
- odgojno-obrazovne ustanove sa sjedištem na području Grada Varaždina,
- organizacije civilnog društva koje provode aktivnosti s djecom i za djecu te ispunjavaju preduvjete za financiranje iz javnih izvora, sa sjedištem na području Grada Varaždina.

U 2022. godini odabrano je i provedeno 12 projekata, a u 2023. godini 7 projekata.

Društvo „Naša djeca” Varaždin je iniciralo i provodi i druge oblike dječje participacije, uključujući sljedeće:

- Dječje gradsko vijeće, osnovano 2004. godine, kroz koje dječji gradski vijećnici redovito održavaju svoje sjednice i rade po zacrtanom programu rada. Svake godine, na Dan donošenja Konvencije UN o pravima djeteta, 20. studenoga, Dječje gradsko vijeće bira novi saziv iz redova svih forumaša u gradu Varaždinu te imenuje dječju gradonačelnicu/gradonačelnika (kasnije predsjednicu/predsjednika Dječjeg gradskog vijeća) i zamjenicu/zamjenika,
- Dječji forumi namijenjeni su učenicima 4. do 8. razreda te se provode na razini škole kroz koje učenici raspravljaju o svim važnim temama iz dječjeg života, pomažu svojim prijateljima u razredu, u školi, u gradu, pomažu i prijateljima koje nisu upoznali ali znaju za njihove probleme,
- Veliko srce grada Varaždina je priznanje Dječjeg Gradskog vijeća koje se dodjeljuje djeci koja su ostvarila izvanredna postignuća te istaknute uspjehe na području međusobnog pomaganja, vršnjačke pomoći, međugeneracijske solidarnosti, promicanja i poštivanja dječjih prava,
- Dječji tjedan je tradicionalna godišnja akcija i aktivnost posvećena djeci u prvom punom tjednu listopada i traje sedam dana,
- Susret s gradonačelnikom,
- Projekti i radionice Dječjih prava i građanskog aktivizma,
- Odlazak u Sabor,
- Susreti Dječjih gradskih vijeća i foruma,
- Susret gradova i općina prijatelji djeca,

- Državni susreti.

Gradsko društvo Crvenog križa Varaždin provodi sljedeće aktivnosti:

- Radionica „Imam izbor!“ – tema asertivne komunikacije i suočavanja sa stresnim situacijama koja ima za cilj osnažiti učenike za donošenje konstruktivnih odluka i upoznati ih s uspješnim strategijama nošenja sa stresom,
- Radionice o volontiranju za učenike osnovnih škola „Mali volonteri za velike stvari“ i srednjih škola „Volim volontiranje“. Cilj radionica je upoznati učenike s mogućnosti sudjelovanja u aktivnostima usmjerenih općem dobru za volontiranje te potaknuti učenike na identifikaciju ranjivih skupina i društvenih i ekoloških problema u svojoj lokanoj zajednici.,
- Članovi Kluba mladih također mogu predlagati različite aktivnosti s ciljem unapređenja života djece i mladih.

Grad Varaždin ima posebno dobro razvijene različite oblike dječje participacije, stoga nisu naglašene posebne nove potrebe od članova Koordinacijskog odbora u ovom području, već dodatno jačanje postojećih modela dječje participacije.

2.7. Ekologija i održivi razvoj

Vežano uz osnovne škole, različitim aktivnostima na nastavi razvija se svijest o očuvanju okoliša te štednji energije, kao i izvannastavne aktivnosti koje obuhvaćaju i teme iz ekologije. Uz to, osnovne škole ističu suradnju s ekološkim udrugama u lokalnoj zajednici te odvajanje otpada u školi. **Društvo „Naša djeca“ Varaždin** provodi akciju „Bolje, više, čišće“, a **Gradsko društvo Crvenog križa Varaždin** sudjeluje u provedbi sljedećih radionica:

- Radionica „Čuvam prirodu“ – namijenjena je učenicima 1. razreda, a odnosi se na poticanje razvoja ekološke empatije. Radi se o interaktivnoj radionici kroz koju učenici uče o vlastitim postupcima očuvanja prirode.,
- Radionica „Moja uloga u održivosti“ – namijenjena je učenicima 3. i 4. razreda, a cilj joj je potaknuti svijest o pozitivnim i negativnim utjecajima čovjeka na prirodu i okoliš te potaknuti prepoznavanje vlastite uloge u očuvanju prirode.,
- Radionica za učenike 3. i 4. razreda „Smanji, doniraj, transformiraj!“ bavi se temom smanjivanja bacanja hrane. Radionica ima za cilj potaknuti učenike da razmišljaju o utjecaju bacanja hrane na okoliš i društvo te konkretne savjete kako smanjiti bacanje hrane.

Potrebe koje su izrađene od članova Koordinacijskog odbora u ekologije te su bile predmet rasprave o prikladnim mjerama odnose se dobivanje zelene zastave u dječjim vrtićima, kao i jačanje suradnje s vanjskim partnerima, daljnje osmišljavanje edukacija i projekta za učenike i roditelje koji bi se onda uvrstili u školski kurikulum, te hortikulturno uređenje vrtića.

3. Strateški okvir po programskim područjima

U nastavku su prikazane mjere koje se predlažu unutar svakog od 7 obveznih programskih područja. One su nastale na način da su uključeni dionici u prvom koraku dostavljali određene potrebe koje prepoznaju u sadašnjem radu, iste su potom na radionicama raspravljene u manjim grupama, kao i

plenarno. Ovaj proces razrade mjera se istovremeno vodio uvidom u obvezne i dodatne kriterije Programa „Gradovi i općine – prijatelji djece“.

3.1. Sigurnost djece

Mjera	Opis mjere	Aktivnosti	Nadležnost	Izvori financiranja
1. Uređenje nerazvrstanih cesta, pješačkih i biciklističkih staza	Naglašavanje horizontalne i vertikalne signalizacije u zonama odgojno-obrazovnih ustanova u gradskom i privatnom vlasništvu	<ul style="list-style-type: none"> Prometni elaborati Uklanjanje i zamjena dotrajale signalizacije u svrhu povećanja sigurnosti djece u prometu na prilazima prema odgojno-obrazovnim ustanovama 	<ul style="list-style-type: none"> Grad Varaždin MUP 	<ul style="list-style-type: none"> Proračun Grada Varaždina
2. Prilagodba prometne signalizacije i infrastrukture za olakšan pristup djeci s teškoćama u razvoju i djeci s invaliditetom	Spuštanje kolnika, izrada rampi za osobe s invaliditetom, taktilne plohe za slijepe i slabovidne osobe, zvučna signalizacija na raskrižjima sa semaforima	<ul style="list-style-type: none"> Identifikacija prioritetnih lokacija Nabava opreme i ugovaranje građevinskih radova 	<ul style="list-style-type: none"> Grad Varaždin 	<ul style="list-style-type: none"> Proračun Grada Varaždina
3. Uređenje dječjih igrališta na području grada te po potrebi izgradnja novih	Redovita kontrola igrala i obilazak igrališta te zamjena dotrajalih dijelova koji mogu ugroziti sigurnost djece Prema potrebama izgradnja novih igrališta sukladno planu	<ul style="list-style-type: none"> Utvrđivanje potreba kroz ankete i participativni proračun Nabava opreme i ugovaranje građevinskih radova 	<ul style="list-style-type: none"> Grad Varaždin Parkovi d.o.o. Varaždin 	<ul style="list-style-type: none"> Proračun Grada Varaždina Proračun Parkovi d.o.o. Varaždin
4. Nastavak i povećanje obuhvata provođenja edukativnih akcija i programa sigurnosti djece	Nastavak postojećih programa različitih aspekata sigurnosti djece s ciljem povećanja broja sudionika	<ul style="list-style-type: none"> Predškolska djeca – prometna kultura i osnovna prometna pravila za pješake i sigurno korištenje auto-sjedalice za djecu i roditelje Preventivne radionice – priprema za krizne situacije (potres i identifikacija sigurnih mjesta u prometu) Djeca u osnovnim školama – prometna 	<ul style="list-style-type: none"> MUP Gradsko društvo Crvenog križa Varaždin MUP i Hrvatski 	<ul style="list-style-type: none"> MUP redovna djelatnost (državni proračun) Redovna djelatnost Gradsko društvo Crvenog križa Varaždin (Proračun Grada Varaždina) Redovna djelatnost

		<p>kultura i polaganje ispita za bicikle</p> <ul style="list-style-type: none"> • Priprema učenika za sigurnost ponašanja u blizini vodenih površina 	<p>autoklub (HAK)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gradsko društvo Crvenog križa Varaždin 	<p>MUP-a i HAK-a (državni proračun)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovna djelatnost Gradskog društva Crvenog križa Varaždin (Proračun Grada Varaždina)
--	--	---	--	---

3.2. Zdravlje djece

Mjera	Opis mjere	Aktivnosti	Nadležnost	Izvori financiranja
1. Unaprjeđenje mentalnog zdravlja djece i mladih	Putem institucija javnog zdravstva osigurati dostupnost stručnjaka za mentalno zdravlje, uz uključivanje predškolskih i školskih ustanova u duhu multi-sektorskog pristupa. Uz to, planiran je rad na široj društvenoj vidljivosti pitanja mentalnog zdravlja u lokalnoj zajednici, s naglaskom na pitanja i izazove kod mladih.	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada mogućeg modela osnaživanja usluga za mentalno zdravlje djece i mladih na području Grada Varaždina u sustavu javnog zdravstva (osiguranje stručnjaka, prostora i sredstva potrebnih za rad) • Suradnja s predškolskim i školskim ustanovama u oblikovanju preventivnih programa, uz edukaciju odgojno-obrazovnih djelatnika za jačanje mentalno zdravstvene pismenosti • Promocija mentalnog zdravlja u lokalnoj zajednici 	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Varaždin • Varaždinska županija • Dionici na području javnog zdravstva na području Grada Varaždina • Predškolske i školske ustanove na području Grada Varaždina • Civilno društvo • Lokalni mediji 	<ul style="list-style-type: none"> • Proračun Grada Varaždina • Proračun Varaždinske županije • Proračun RH • EU fondovi
2. Zaštita reproduktivnog zdravlja djece i mladih	Putem institucija javnog zdravstva osigurati dostupnost stručnjaka za uslugu savjetovališta za prevenciju rizičnih spolnih ponašanja i očuvanje spolnog i reproduktivnog zdravlja te promicanja odgovornog spolnog života.	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada mogućeg modela osnaživanja usluga za reproduktivno zdravlje mladih na području Grada Varaždina u sustavu javnog zdravstva (osiguranje stručnjaka, prostora i sredstva potrebnih za rad) 	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Varaždin • Varaždinska županija • Dionici na području javnog zdravstva na području Grada Varaždina • Civilno društvo 	<ul style="list-style-type: none"> • Proračun Grada Varaždina • Proračun Varaždinske županije • Proračun RH • EU fondovi

3. Suradnja pedijatara primarne zdravstvene zaštite i djelatnika dječjih vrtića	Prepoznata je potreba za snažnijom koordinacijom između pedijatara i dječjih vrtića, kroz organizirane preglede djece, savjetovanja djelatnika dječjih vrtića i roditelja u svrhu otkrivanja djece s odstupanjima u razvoju, o zdravoj prehrani, fizičkoj aktivnosti, smanjenju uporabe mobitela, prevenciji ovisnosti i slično.	<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj modela suradnje primarne zdravstvene zaštite i predškolskih ustanova • Izrada plana rada i izbor tema za suradnju 	<ul style="list-style-type: none"> • Pedijatri primarne zdravstvene zaštite • Predškolske ustanove 	<ul style="list-style-type: none"> • Proračun Grada Varaždina • Proračun Varaždinske županije • EU fondovi • Vlastita sredstva predškolskih ustanova
--	--	---	--	--

3.3. Odgoj i obrazovanje djece

Mjera	Opis mjere	Aktivnosti	Nadležnost	Izvori financiranja
1. Proširenje nadstandarda u Dječjem vrtiću „Varaždin“	U cilju stručne podrške kod provedbe sportskih aktivnosti, uz redovni rad odgojitelja želi se zapošljavanjem kineziologa unaprijediti ovaj aspekt rada. Planira se organizacija sportskih aktivnosti u svih 8 objekata, rad na motorici s djecom s poteškoćama te antropometrijska mjerenja. U daljnjoj fazi, analizirati će se mogućnost i potreba zapošljavanja prof. stranih jezika.	<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj modela rada kineziologa i njegovo vrednovanje • Analiza modela uvođenja prof. stranih jezika 	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Varaždin • Dječji vrtić „Varaždin“ 	<ul style="list-style-type: none"> • Proračun Grada Varaždina • Proračun Dječjeg vrtića „Varaždin“
2. Osigurati bolju povezanost predškolskih ustanova i škola u svrhu bolje integracije djece	U cilju prilagodbe i lakše tranzicije djece iz vrtića u škole, želi se preko stručnih suradnika povezati predškolske ustanove sa školama.	<ul style="list-style-type: none"> • Dogovor između predškolskih ustanova i škola oko modela suradnje. • Uvesti dogovoreni plan suradnje u plan i program. • Organizacija definiranih susreta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dječji vrtići • Osnove škole 	<ul style="list-style-type: none"> • Dječji vrtić „Varaždin“ (redovna djelatnost) • Osnovne škole Grada Varaždina (redovna djelatnost)
3. Širenje učionice na otvorenom u školama	Škole prepoznaju važnost postojanja učionica na otvorenom. Mjerom se planira uređenje učionica na	<ul style="list-style-type: none"> • Definiranje kvalitetnih i dugotrajnih rješenja opremanja 	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Varaždin • Osnovne škole 	<ul style="list-style-type: none"> • Proračun Grada Varaždina

	otvorenom, uvažavajući rješenja koja su otporna i trajna te u tu svrhu razmjenu iskustva među školama.	<ul style="list-style-type: none"> • Razmjena iskustva između škola • Nabava i održavanje opreme 		
4. Razvoj modela mobilnih timova stručnjaka edukacijsko-rehabilitacijskog profila i psihologa koji bi obilazili osnovne škole koje nemaju zaposlene stručnjake tog profila	U okviru mogućnosti 8 sati tjedno dodatnog rada, prepoznata je mogućnost i potreba terenskog rada stručnjaka edukacijsko-rehabilitacijskog profila iz Centra za odgoj i obrazovanje „Tomislav Špoljar“ u školama koje imaju učenike s teškoćama u razvoju u redovnom programu, a s ciljem prijenosa vještina na nastavnike i time bolju integraciju učenika.	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikacija stručnjaka voljnih i kvalificiranih za ovaj tip rada • Identifikacija broja i potreba djece u redovnom obrazovnom sustavu • Izrada plana rada • Izrada modela financiranja • Terenski rad • Izvještavanje o radu 	<ul style="list-style-type: none"> • Centar za odgoj i obrazovanje „Tomislav Špoljar“ • Osnovne škole • Grad Varaždin 	Ovisno o definiranom financijskom modelu
5. Nastavak i proširenje edukacija za djecu u sklopu Pučkog otvorenog učilišta Varaždin	Nastavno na uspješni program „Junior akademija – Financijska pismenost za djecu“ kojim su obuhvaćeni polaznici od 4. do 7. razreda osnovnih škola, u planu je proširivanje programa na starije uzraste djece (8. razredi osnovnih škola i srednje škole). Planirani su i novi programi filmske pismenosti te promocija obrtničkih zanimanja.	<ul style="list-style-type: none"> • Promocija postojećih programa prema novim ciljanim skupinama • Razvoj aktivnosti promocije obrtničkih zanimanja 	<ul style="list-style-type: none"> • Pučko otvoreno učilište Varaždin 	<ul style="list-style-type: none"> • Proračun Pučkog otvorenog učilišta Varaždin (Proračun Grada Varaždina)

3.4. Socijalna skrb i socijalne politike za djecu i obitelj

Mjera	Opis mjere	Aktivnosti	Nadležnost	Izvori financiranja
1. Širenje obuhvata usluge rane razvojne podrške	Ovom mjerom želi se proširiti postojeći obuhvat djece s teškoćama u razvoju	<ul style="list-style-type: none"> • Razmotriti će se novi izvori financiranja, što uključuje ulazak u mrežu socijalnih usluga na nacionalnoj razini te istovremeno 	<ul style="list-style-type: none"> • Nadležna ministarstva u području zdravstva i 	<ul style="list-style-type: none"> • Proračun Republike Hrvatske

<p>za djecu s teškoćama u razvoju i njihove obitelji</p>	<p>u usluzi rane razvojne podrške, trenutno ograničene dostupnim financijskim sredstvima i nedostatnim brojem stručnjaka u fazi dijagnostike i pružanja same usluge. U skladu s obiteljski usmjerenim pristupom, poticati će se pružanje usluge patronažno, u djetetovom prirodnom okruženju naspram isključivo kabinetskog rada.</p>	<p>osiguranje usluge u sustavu domova zdravlja u skladu s novom mogućnosti dispanzerske djelatnosti prema Zakonu o zdravstvenoj zaštiti (članak 103.), uz mogućnost EU financiranja.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osiguranje potrebnih stručnjaka kroz koordinaciju i holistički pristup, uključujući suradnju sektora zdravstva i socijalne skrbi². Predlaže se napraviti analizu broja postojećih stručnjaka, odrediti prioritetne potrebe, razvijati plan i aktivnosti školovanja novih stručnjaka te utvrditi motivacijske faktore za ostanak u lokalnoj zajednici (bolji dohodak, stambeno zbrinjavanje, subvencija za dječji vrtić, zaposlenje supružnika). • Pilotiranje pristupa pružanja usluge u djetetovom prirodnom okruženju, uz internu evaluaciju. 	<p>socijalne politike</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grad Varaždin • Postojeći i potencijalni pružatelji usluge rane razvojne podrške u zajednici • Opća bolnica Varaždin • Domovi zdravlja • Varaždinska županija 	<ul style="list-style-type: none"> • Proračun Grada Varaždina • Proračun Varaždinske županije • EU fondovi
<p>2. Koordinacija oko dodatne sinergije u planiranju i provedbi preventivnih programa ovisnosti</p>	<p>Postojeći naponi u provedbi preventivnih programa ovisnosti su najvećim dijelom razjedinjeni, nekoordinirani i time ograničeni u ishodima. Mjerom se želi postići dodatna sinergija između ključnih dionika u razvoju i provedbi preventivnih programa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada zajedničkog plana djelovanja • Provedba istraživanja o utvrđivanju postojećeg stanja • Provedba zajedničkih aktivnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • MUP • Gradsko društvo Crvenog križa Varaždin • Zavod za javno zdravstvo Varaždinske županije • Škole • Obiteljski centar Varaždin 	<ul style="list-style-type: none"> • Proračuni dionika • EU fondovi • Proračun Grada Varaždina • Proračun Varaždinske županije
<p>3. Razvoj programa i projekata za prihvaćanje različitosti zbog povećanog broja stranih radnika</p>	<p>Ovom mjerom želi se odgovoriti na nove društvene pojave sve većeg broja stranih radnika u lokalnoj zajednici, u smjeru postizanja tolerancije na drugačije kulture te prevencije mogućih oblika isključivanja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Izbor pilot pristupa • Provođenje u predškolskim i školskim ustanovama • Razmjena iskustva oko najboljih pristupa 	<ul style="list-style-type: none"> • Predškolske i školske ustanove • Civilno društvo 	<ul style="list-style-type: none"> • Proračuni dionika (redovni rad) • EU fondovi

² Za ranu razvojnu podršku relevantni su profili neuropedijatar, dječji psihijatar, psiholog, logoped, edukacijski rehabilitator, radni terapeut, dječji fizijatar, fizioterapeut, medicinska sestra.

3.5. Kultura, sport i slobodno vrijeme

Mjera	Opis mjere	Aktivnosti	Nadležnost	Izvori financiranja
1. Proširenje i nastavak postojećih sportskih aktivnosti za djecu i mlade	Planira se daljnje proširenje i nastavak ključnih sportskih aktivnosti za djecu: <ul style="list-style-type: none"> • Olimpijski festival dječjih vrtića Grada Varaždina • Zimski sportski višeboj • Ljetni sportski višeboj 	<ul style="list-style-type: none"> • Proširenje i promocija programa • Provedba programa • Razvoj novih programa 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajednica sportskih udruga Grada Varaždina • Dječji vrtić „Varaždin“ • Dječji vrtići drugih osnivača 	<ul style="list-style-type: none"> • Redovna djelatnost Zajednice sportskih udruga Grada Varaždina (Proračun Grada Varaždina) • Redovna djelatnost Dječjeg vrtića „Varaždin“ (Proračun Grada Varaždina)
2. Proširenje i nastavak postojećih kulturnih aktivnosti za djecu i mlade	Planira se daljnje proširenje i nastavak ključnih kulturnih aktivnosti za djecu: <ul style="list-style-type: none"> • aktivnosti Gradske knjižnice • aktivnosti Gradskog muzeja Varaždina kroz "MIŠ – Muzej i škola" • aktivnosti Hrvatskog narodnog kazališta u Varaždinu kroz Kazališni studio mladih • ljetne besplatne radionice za djecu u Pučkom otvorenom učilištu Varaždin 	<ul style="list-style-type: none"> • Promocija programa • Provedba programa • Razvoj novih programa 	<ul style="list-style-type: none"> • Gradska knjižnica i čitaonica „Metel Ožegović“ Varaždin • Gradski muzej Varaždin • Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu • Pučko otvoreno učilište Varaždin 	<ul style="list-style-type: none"> • Redovna djelatnost dionika (Proračun Grada Varaždina)
3. Promocija volonterstva i nagrađivanje volontera	Mjerom se želi povećati vidljivost postojećih programa volonterstva i razvoj novih, promovirati volonterstvo među mladima, kao i ojačati kompetencije predstavnika civilnog društva za provođenje volonterskih	<ul style="list-style-type: none"> • Javna promocija programa volonterstva (društvene mreže, lokalni mediji, gostovanja u školama) • Razvoj nove godišnje nagrade 	<ul style="list-style-type: none"> • Civilno društvo • Grad Varaždin • Gradsko društvo Crvenog križa Varaždin • Društvo „Naša djeca“ Varaždin 	<ul style="list-style-type: none"> • Proračun Grada Varaždina • Proračun Gradskog društva Crvenog križa Varaždin

	programa uz poštivanje svih obaveza.	<ul style="list-style-type: none"> • volontera među djecom • Provođenje edukacija među civilnim sektorom oko prava i obveza u organizaciji programa volonterstva 		<ul style="list-style-type: none"> • Proračun Društva „Naša djeca“ Varaždin • Proračuni dionika civilnog društva
4. Koordinacija oko bolje iskoristivosti javnih infrastrukturnih prostora za provedbu programa za djecu i mlade	Identificirano je da je potrebno unaprijediti način korištenja postojećih javnih prostora vezano za programe u kulturi, sportu i provođenju slobodnog vremena djece između dionika koji provode programe ovog tipa te prostora koji su prikladni za ovakvo korištenje.	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikacija svih potencijalnih prostora u gradu za navedene namjene • Analiza dosadašnjih modela korištenja javnih prostora • Izrada protokola o korištenju javnih prostora • Informiranje svih dionika oko novog načina korištenja javnih prostora 	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Varaždin 	<ul style="list-style-type: none"> • Proračun Grada Varaždina (redovni rad)
5. Razvoj modela besplatnog prijevoza za djecu i mlade iz prigradskih naselja na izvannastavne aktivnosti	Veliki prepoznati izazov u pohađanju programa u sportu, kulturi i kvalitetno provođenje slobodnog vremena je slaba prometna povezanost za djecu iz udaljenijih (prigradskih) naselja.	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza stanja i potreba u suradnji s predškolskim i školskim ustanovama • Razvoj opcija • Pilotiranje i provedba izabranog modela 	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Varaždin • Predškolske i školske ustanove 	<ul style="list-style-type: none"> • Proračun Grada Varaždina (redovni rad) • Predškolske i školske ustanove (redovni rad)

3.6. Dječja participacija

Mjera	Opis mjere	Aktivnosti	Nadležnost	Izvori financiranja
1. Edukacija djelatnika odgojno-obrazovnih ustanova na području Grada Varaždina o dječjoj participaciji	Nastavno na sve postojeće modele dječje participacije u Gradu Varaždina, a posebno vezano uz zadnji uveden model dječjeg participativnog proračuna, potrebna je edukacija odgajatelja i nastavnika oko razumijevanja i izgradnje vještina dječje participacije te konkretnih načina osiguranja da dječji proračun zaista odražava glas djece.	<ul style="list-style-type: none"> • Definiranje ciljeva edukacije • Identifikacija edukatora • Provođenje stručne edukacije za odgajatelje i učitelje 	<ul style="list-style-type: none"> • Društvo „Naša djeca“ Varaždin 	<ul style="list-style-type: none"> • Proračun Društva „Naša djeca“ Varaždin (redovni rad)

3.7. Ekologija i održivi razvoj

Mjera	Opis mjere	Aktivnosti	Nadležnost	Izvori financiranja
1. Dobivanje zelene zastave i statusa Eko vrtića u svim javnim vrtićima	U cilju sveobuhvatnog pristupa promocije održivog razvoja u raznim aspektima rada, planira se uključivanje u inicijativu dobivanja zelene zastave i statusa Eko vrtića. Neke škole na području Grada Varaždina su prošle navedeni proces, pa se očekuje i razmjena iskustva.	<ul style="list-style-type: none"> • Prijava u proces dobivanja statusa • Provođenje nužnih koraka do titule • Revidiranje titule prema pravilima inicijative 	<ul style="list-style-type: none"> • Dječji vrtić „Varaždin“ 	<ul style="list-style-type: none"> • Proračun Dječjeg vrtića „Varaždin“

4. Upravljanje provedbom, izvještavanje i vidljivost

Upravljanje provedbom ovog strateškog dokumenta planirano je kroz **minimalno tri sjednice Koordinacijskog odbora godišnje** – optimalno u veljači, lipnju i rujnu svake kalendarske godine. Po potrebi, moguće je sazivanje i dodatnih *ad hoc* sjednica, ovisno o interesu i potrebi. Navedene sjednice saziva Grad Varaždin, a sudjeluju svi ili iznimno samo dio članova Koordinacijskog odbora ako je tema vezana na pojedino programsko područje. Navedene sjednice imaju za cilj razradu predloženih mjera u provedbenom smislu, kroz definiranje koraka u njihovoj provedbi, prepoznavanje eventualnih preduvjeta ili prepreka za provedbu mjera, zatim osnaživanje suradnje između dionika koji su predviđeni zajednički provoditi određene mjere te izvještavanje o napretku. S obzirom na moguće nove okolnosti u užem i širem okruženju ili nova saznanja u određenim programskim područjima, sjednice imaju za cilj i pravovremene izmjene i dopune mjera.

Osim internog izvještavanja o napretku na sjednicama Koordinacijskog odbora, planirana je i **objava godišnjeg izvještaja o provedbi strategije**. Predviđeno je da se takav izvještaj priprema u prvom kvartalu tekuće godine za prethodnu godinu, a da sjednica Koordinacijskog odbora u veljači ima za cilj definirati način i sadržaj dostave podataka od svih članova Koordinacijskog odbora oko provedbe mjera ove strategije.

U ovom provedbenom periodu, kao horizontalna mjera ove strategije, predviđeno je i **povećanje vidljivosti titule Grad–prijatelj djece, ove strategije te svih mjera koje se provode na temelju iste**. U tu svrhu, kroz provedbu će se definirati načini povećanja vidljivosti. Navedeno primjerice uključuje snažnije korištenje loga inicijative, povećanu prisutnost na društvenim mrežama, stimuliranje lokalnih medija o izvještavanju o provedbi mjera te druge načine.

KLASA: 402-04/24-01/4

URBROJ: 2186-1-07-04/2-24-1